

A kkv meghatározása, jellemzői

A kkv annyit jelent, hogy „kis-és középvállalkozás”, amelyekről külön törvény, a kis-és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. számú Törvény (a továbbiakban: Kkvtv.) rendelkezik. A törvény rögzíti, hogy a magyar gazdaság döntő részét teszik ki a kis-és középvállalkozások, a foglalkoztatottak nagy részének adnak munkát, az adó és járulékok nagyobbik hányadát fizetik be ezért ezek tőkeerejének növekedésének melletti elkötelezettség szem előtt tartásával, került a törvény megalkotására. Ezzel maga az Országgyűlés ismerte el, hogy a kis-és középvállalkozások olyan jelentős szerepet töltenek be a magyar gazdaság, a magyar állam életében, hogy szükséges nem csupán tevékenységük külön szabályozása, de az is, hogy az állam kiemelten támogassa ezeket a vállalkozásokat

A kis-és középvállalkozások különböző csoportokba oszthatók, nevezetesen mikro-vállalkozás, kisvállalkozás, és maga a kkv, amely az ezeknél is nagyobb, de még behatárolt

Frissítve: 2021.12.31.

körű vállalkozásokat jelenti. Mielőtt azonban ezzel foglalkoznánk, szükséges tisztáznunk azt is, hogy milyen vállalkozásra vonatkoznak ezek a szabályok, egyáltalában mik azok a vállalkozások.

A vállalkozás fogalmát az értelmező rendelkezések között a Kkv tv. 19. § 5. pontja határozza meg **(lásd az internetes közzététel 1. számú mellékleteként)**. Jelen tanulmány felhasználói számára elsődleges közülük az egyéni vállalkozó, illetve a gazdasági társaság, de meg kell jegyeznünk, hogy idetartozik például az egyéni vállalkozások egy meghatározott fajtája, az egyéni cég, illetve például az ügyvédi iroda, a szövetkezet, és például a vízközmű társulat is.

Ezek közül az egyéni vállalkozóra, illetve az egyéni cégre vonatkozó rendelkezéseket a 2009. évi CXV. Tv. (a továbbiakban: Evtv.) határozza meg.

Az egyéni vállalkozó az a természetes személy, aki Magyarországon saját nevében, saját eszközeivel, saját maga – és ennek következtében saját kockázatára – szolgáltató vagy termelő tevékenységet folytat, alkalmazottat

Frissítve: 2021.12.31.

igénybe vehet, de társas tevékenység folytatására nem alkalmas.

Az egyéni vállalkozókra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a sajátos szakmai törvények, jogszabályok által előírtakon túlmenően a szolgáltató állatorvosi tevékenységre, az ügyvédi tevékenységre, az egyéni szabadalmi ügyvivői tevékenységre, a közjegyzői tevékenységre, és az önálló bírósági végrehajtói tevékenységre. Ez a gyakorlatban ténylegesen csupán annyit jelent, hogy az adózási szabályok azonosan vonatkoznak ezen tevékenységeket gyakorló személyekre és az egyéni vállalkozókra, és például a kkv kedvezményeit, támogatásait ugyanúgy igénybe vehetik, mint az egyéni vállalkozók. Tényleges gazdasági jellegű tevékenységüket azonban elsősorban és főszabály szerint a reájuk vonatkozó törvény, jogszabály alapján kell ezen magánszemélyeknek végezniük.

Nem csupán magyar állampolgár lehet **egyéni vállalkozó**, az Európai Unió tagállamának bármely állampolgára, de más olyan állampolgár is, aki letelepedési, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkezik, folytathat egyéni vállalkozói

Frissítve: 2021.12.31.

tevékenységet. Nem lehet azonban egyéni vállalkozó az, akit a törvény kizár a tevékenység folytatásából **(lásd az internetes közzététel /www.jogpontok.hu Jogi kiadványok menüpont /2. számú mellékleteként.**

Az egyéni cégért mindig az alapító természetes személy tartozik teljes vagyonával felelősséggel.

Az egyéni vállalkozó bármikor foglalkozását megszüntetheti, és ugyanez igaz az egyéni cégre is, azzal természetesen, hogy a vállalkozás megszüntetését a Hatóság részére be kell jelenteni, illetve az egyéni céget a cégjegyzékből a Cégbírósággal törölni kell.

A kis-és középvállalkozások jellemzően azonban nem egyéni vállalkozások, hanem **gazdasági társaságok**, amelyekre vonatkozóan a részletes szabályokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. Törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályozza. A gazdasági társaságokról szóló rendelkezések a Ptk. 3. Könyvében kerültek elhelyezésre, a jogi személyek között. A közös szabályok ugyanis valamennyi jogi személyre vonatkoznak – a

Frissítve: 2021.12.31.

gazdasági társaságok is jogi személyek, de például az egyesületek, alapítványok is -, a közös szabályokat követően pedig az egyes jogi személyek, közöttük a gazdasági társaságok, illetve a szövetkezetek szabályozása található meg ebben a Könyvben.

Gazdasági társaság elsősorban a **közkereseti társaság**, amelynek minden tagja teljes vagyonával felel a társaság tartozásaiért, és amennyiben a társasági szerződés másképp nem rendelkezik, mindegyik tag egyben ügyvezetője is a közkereseti társaságnak. Minimálisan két természetes személynek kell alkotnia a közkereseti társaságot.

A **betéti társaság** a közkereseti társasággal szemben legalább egy olyan személlyel rendelkezik, aki **teljes vagyonával felel** a társaság tartozásaiért, ő a beltag, és legalább egy kültaggal is rendelkeznie kell a betéti társaságnak, aki vagyoni betét nyújtásával lesz tagja a társaságnak, és felelőssége csupán az általa nyújtott vagyonbetéttel azonos, annak erejéig áll fenn. A betéti társaságnak már lehetnek jogi személy tagjai.

A harmadik gazdasági társasági forma a **korlátolt felelősségű társaság**, amely nevéből adódóan **tartozásaiért korlátoltan felel**, csak a társaság vagyona nyújthat fedezetet a társaság tartozásaiért, amibe beleértendő a tag, vagy tagok által nyújtott törzstőke összege is. A törzstőke egy része lehetséges, hogy tárgyi eszköz lesz, vagy végrehajtás alányául szolgálható egyéb vagyoni értékkel bíró dolog, így például bérleti jog. A korlátolt felelősségű társaság lehet több személyes, de lehet egyszemélyes is.

A **részvénytársaság** vagy zártkörűen, vagy nyilvánosan működik. A zártkörűen működő részvénytársaságnak lehet egyetlen részvényese, de lehet több is, mint ahogy több részvényese van a nyilvánosan működő részvénytársaságnak is. **A részvénytársaság tagjai**, a részvényesek **saját vagyonukkal nem felelnek** a részvénytársaság tartozásaiért, a tartozásokért kizárólag a részvénytársaság vagyona tartozik felelősséggel, erre a vagyonra lehet szükség esetén végrehajtást vezetni. A részvényes az alapításkor, vagy törzstőke emeléskor a részvény lejegyzésével és a részvény jegyzési értéke befizetésével felel a részvénytársaság tartozásaiért, tehát a részvényestől csak az követelhető meg,

hogy az alaptőkét, illetőleg ennek felemelését befizesse, vagy a részvénytársaság rendelkezésére bocsássa.

A fentebb jellemzett gazdasági társaságok, illetve egyéni vállalkozások teszik ki a kis-és középvállalkozások nagyobbik részét. A **középvállalkozásnak** az a vállalkozás minősül, amelynek összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, az éves nettó árbevétele pedig legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy vélhető összege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg. Amelyik vállalkozás elérte és meghaladta ezt a nagyságot, az már nem minősül kkv-nak. Fontos azonban megjegyeznünk, hogy két egymást követő gazdasági évben kell ezt a nagyságot a vállalkozásnak meghaladnia, és csak a második gazdasági év lezárását követően veszíti el a kkv jellegét a vállalkozás.

A kkv-k közül **kisvállalkozásnak** minősül az a vállalkozás, ahol a foglalkoztatotti létszám 50 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérhető összege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg (ezekben az esetekben az eurót mindig a deviza középfolyamon kell számolni).

Frissítve: 2021.12.31.

A kkv kategórián belül **mikro-vállalkozásnak** pedig az a vállalkozás minősül, amelynek összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérhető összege legfeljebb 2 millió eurónak (jelenleg körülbelül 600 millió forint) megfelelő forintösszeg. Az a vállalkozás, amelyben az államnak, vagy az önkormányzatnak közvetlenül vagy közvetetten tulajdoni részesedése (vagy a tőke, vagy a szavazati jog alapján) külön-külön, vagy együttesen meghaladja a 25 %-ot, már nem minősül kkv-nak. Ennek az az oka, hogy az állam nem támogathatja ezen a módon saját magát, illetve a saját tulajdonában, vagy akár az önkormányzatok tulajdonában álló vállalkozást. Ezek támogatásának más, egyéb formái vannak.

Nagyon fontos szabály, hogy a kkv-on belül megkülönböztetünk önálló, illetve partnervállalkozást, illetve megkülönböztetünk kapcsolódó vállalkozásokat. Az ezekkel kapcsolatos szabályokat **az internetes közzététel mellékletében 3. számú mellékletként közöljük.** Ezekből a szabályokból lényegesnek tartjuk kiemelni azt, hogy amennyiben egy egyébként kkv-nak minősülő

Frissítve: 2021.12.31.

vállalkozás másik vállalkozásokban a tulajdonjog, vagy a szavazatok többségével rendelkezik, vagy jogosult arra, hogy egy másik vállalkozásban a vezető tisztségviselők, vagy a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza, vagy egyébként a másik társaság felett döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol, vagy akár egyedül birtokolja a másik vállalkozás szavazati többségét, ez kapcsolódó vállalkozásnak minősül, és a kapcsolódó vállalkozásokat együttesen kell figyelembe venni. Ebben az esetben tehát nem csupán az érintett vállalkozás, hanem az összes hozzá kapcsolódó másik vállalkozás együttes létszámadatait, illetve mérleg főösszegét, vagy nettó árbevételét kell figyelembe venni.

A törvény előírja, hogy a kkv fejlődése érdekében a központi költségvetésről szóló törvényben külön erre a célra előírányzatot kell létrehozni. Ennek az előírányzatnak, költségvetési fejezetnek a célja a kkv-k támogatásának biztosítása. Az erre vonatkozó szabályokat a Kkvtv. 7. §-a tartalmazza, melyet **az internetes közzététel 4. számú mellékleteként közlünk**. A célelőírányzat támogatási lehetőségei között sorolja fel a törvény a hitelhez jutás lehetőségeinek bővítését. Az állam így, a költségvetésen

Frissítve: 2021.12.31.

keresztül biztosít hitellehetőségeket, és biztosít ezzel kapcsolatosan támogatást a kkv-k részére.

Mielőtt azonban a hitellehetőségekkel foglalkoznánk, szükséges rámutatnunk, hogy a kkv-k finanszírozása elsősorban saját bevételük útján, illetve a tulajdonosok hozzájárulásával történik. A tapasztalat ugyanis az, hogy különösen 2008., a gazdasági világválság óta a vállalkozások rendkívül óvatosan fejlődnek, és ezért a korábbi évekhez képest kisebb mértékben vesznek hitelt igénybe. Ez azonban a gazdaságot hátrányosan érinti, szűkíti a fejlődési lehetőségeket, mert az is gazdasági alapigazság, hogy minden gazdaság fejlődésének alapeleme a hitel, azaz a más pénzének felhasználása az adott vállalkozás fejlesztése érdekében (ezt hazánkban már Széchenyi is leírta közel két évszázaddal ezelőtt, és ezt az azóta eltelt idő igazolta is).

A vállalkozás tulajdonosának természetesen érdeke lehet, hogy saját tőkéjét minél szélesebb körbe bevonja vállalkozása fejlesztésébe, mert látszólagosan a saját tőke befektetésének nincs, vagy jelentéktelen költsége van. Ez azért nem igaz, mert a vállalkozó saját vagyona hasznot

Frissítve: 2021.12.31.

termelhet, ha azt a vállalkozó befekteti részvény, kötvény vásárlására, bankban kamatoztatja, életbiztosítást köt saját és családja javára és érdekében, és könnyen előfordulhat, hogy a vállalkozásba befektetett ugyanezen összeg rövid távon kevesebb hozamot hoz, vagy esetleg egyáltalán nem hoz hozamot. Azt sem szabad elfelejteni – az elmúlt évek számos példát mutattak erre -, hogy egy vállalkozás esetleg tönkremehet, csőd vagy felszámolási eljárás alá kerülhet. Ebben az esetben a vállalkozó, illetve a vállalkozás tulajdonosa saját korábbi, megtakarított vagyonát veszítheti el.

Az sem elhanyagolható szempont, hogy hitel igénybevétele esetén a hitel költségei a vállalkozás terhére elszámolhatóak, ezeket a költségeket tehát a vállalkozás viseli, és az adóalapból, mint ráfordítás levonható. A magánszemély által nyújtott kölcsön utáni esetleges kamatfizetés, amely kompenzálhatná a magánszemély azon veszteségét, hogy pénzét nem forgatja, nem kamatoztatja, azonban a magánszemélynél adófizetési kötelezettséggel jár, a kamatösszegeből ugyanis csupán 20.000,- Ft kamatmentes, az ezt meghaladó kamatösszeg a magánszemély bevételeinek minősül, mely után 15 % személyi jövedelemadót fizetni kell,

Frissítve: 2021.12.31.

és meghatározott esetekben különböző méretű egészségügyi hozzájárulási fizetési kötelezettség is felmerülhet.

Frissítve: 2021.12.31.